

De geboorte van Jezus

Periodethema: de belofte vervuld
Lukas 2: 1-7

KERNTEKST

'En zij baarde haar eerstgeboren Zoon.' (Luk. 2: 7a)

UITLEG VAN DE KERNTEKST

Jezus, de Zoon van Maria, eigenlijk de Zoon van God, wordt geboren en gelegd in een voerbak voor de beesten. Er was geen plaats voor Hem en Zijn ouders.

BEGINSITUATIE

Vorige week is verteld over de aankondiging van de geboorte van de Heere Jezus door de engel Gabriël. Sluit hierbij aan en stel vragen als:

- Naar welke plaats moet de engel Gabriël gaan, op bevel van God?
- Bij wie moet de engel een boodschap brengen?
- Hoe noemt hij deze vrouw?
- Wat is de reactie van Maria?
- Welke belofte vertelt de engel in opdracht van God?
- Wat vraagt Maria als ze deze belofte hoort?
- Wat is het antwoord van Gabriël?
- Wat vertelt hij nog meer aan Maria?
- Wat doet Maria als ze alles gehoord heeft?

Als u het kerstfeest van de zondagsscholen met elkaar in de kerk of een zaal viert, kan het beter zijn om niet teveel vragen te stellen. Dan kunt u met enkele woorden het verhaal van vorige week samen vatten.

DOELSTELLINGEN

- De kinderen duidelijk maken dat Gods beloften altijd op een wonderlijke manier uitkomen en dat Hij daarvoor mensen gebruikt in Zijn dienst.
- De kinderen door deze vertelling laten zien waarom de Heere Jezus geboren moest worden en

waarom het nodig is dat de Heere Jezus ook in hun hart moet komen wonen.

INDELING

- Het gebod van keizer Augustus.
- De reis van Jozef en Maria.
- De aankomst in Bethlehem.
- De geboorte van de Heere Jezus.

OPMERKINGEN

Enkele aandachtspunten/tips voor uzelf:

Velen van u zullen dit verhaal niet op zondag vertellen, maar tijdens het kerstfeest van de zondagschool. Realiseer u zich dan dat er kinderen jonger dan zes jaar en ouder dan tien jaar onder uw gehoor zitten.

Het is goed om voldoende tijd te nemen om dit verhaal voor te bereiden. We zijn geneigd om uit te gaan van dingen die we 'kennen'. Vaak blijkt dat er in de Bijbel iets anders staat dan wij soms denken. Een voorbeeld daarvan is het tijdstip van de geboorte van de Heere Jezus. Veelal wordt gedacht dat de Heere Jezus geboren wordt in de nacht nadat Jozef en Maria in Bethlehem zijn aangekomen. Maar er staat: als zij daar waren. Het is dus ook heel goed mogelijk dat de geboorte enkele dagen later heeft plaatsgevonden. In plaats van dit gedeelte te vertellen, kunt u ook een andere keuze maken: u kunt het gedeelte over de geboorte en aansluitend het gedeelte over de herders nemen. In de eerste map kunt u ook het verhaal van de herders vinden. Bij de voorbereiding kunt u de site <http://abcvanhetgeloof.nl> gebruiken.

Zowel voor de kinderen als voor de jongeren wordt het begrip ‘genade’, ‘verlossing’ en ‘verzoening’ goed uitgelegd en besproken:

www.abcvoorkinderen.nl/wij-belijden/genade

abcvanhetgeloof.nl/genade en

www.abcvoorkinderen.nl/wij-belijden/verlossing

abcvanhetgeloof.nl/wij-geloven/verlossing en

www.abcvoorkinderen.nl/wij-belijden/verzoening

abcvanhetgeloof.nl/wij-belijden/verzoening-jongeren

ZINGEN

Psalm 16: 3; 72: 11; 81: 1 en 12; 98: 1 en 2; 136: 23; 150: 1

Voor de kinderen uit groep 5 en 6: Psalm 103: 10 en 11; 118: 13 en 14; 149: 1

‘Toen herders waakten stil terneer’ (OMK, deel 2, nr. 34)

‘Herders in het wijde veld’ (OMK, deel 2, nr. 39)

‘Het kleine stadje Bethlehem’ (OMK, deel 3, nr. 334)

‘In Bethlehems stal’ (UAM, nr. 35; WZM, nr. 73)

‘Stille nacht, heilige nacht’ (UAM, nr. 36; WZM, nr. 96)

‘In de stad van koning David’ (UAM, nr. 37)

‘Uit hoge hemel kom ik aan’ (hervormde bundel, gezang 11). De liederen zijn aan te vullen met veel liederen uit andere bundels. Maak een bewuste keuze.

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 136: 23. De Heere Jezus komt uit de hemel. Hij heeft zoveel liefde dat Hij op de aarde wil komen, bij zondaren. Daardoor kan Hij ons Zijn genade geven. We mogen Hem daarvoor in eeuwigheid alle lof en eer brengen.

MATERIALEN

Bijbelland in beeld II: de plaat van een herberg.

Kaart waarop u kunt aanwijzen, welke weg Jozef en Maria lopen van Nazareth naar Bethlehem.

Eventueel een kaart/plaat over het Romeinse Rijk om te zien hoe groot dat is voor die tijd.

BORDPLAN

Het kan zijn dat u geen bord hebt. Bij dit overbeken-de verhaal is het niet nodig om iets op te schrijven.

INTRODUCTIE

In een gesprekje met de kinderen kunt u ingaan op de geboorte van kinderen. Waar ben je geboren: thuis of in een ziekenhuis? Waar worden prinses en prinsessen meestal geboren? Sommige kinderen in andere landen worden geboren op heel armoedige plaatsen: er is nauwelijks ruimte voor hen, er is geen goede zorg en soms ook bijna geen eten. Vaak sterven deze kinderen al op jonge leeftijd. Er is dus niet altijd blijdschap bij een geboorte, er kan ook meteen verdriet zijn. Is de geboorte van elk kind wereldnieuws? Nee, alleen van kinderen van belangrijke ouders wordt de geboorte over de hele wereld verteld. Dan staan de kranten er vol van. Toen jij geboren werd, waren je ouders heel blij. Ze vertelden het aan de mensen rond hen heen, maar het was geen wereldnieuws. Als u geen gesprekje wilt, kunt u bovenstaande ook verwerken in een korte samenvatting.

BRUGZIN OF BEGINZIN

God heeft met elk leven een bedoeling. Hij laat kinderen geboren worden op Zijn tijd. Hij bestuurt elk leven, ook dat van jou. Maar ook dat van mensen die lang geleden op aarde leefden.

Vertelling

Keizer Augustus is een machtige man. Hij heeft het voor het zeggen in de wereld. Je moet dan niet denken aan de hele wereld, maar aan de wereld van het Romeinse Rijk.

Dat rijk bestaat uit een deel van Europa, Klein-Azië, het Midden-Oosten en het noorden van Afrika. Augustus is achttien jaar als zijn oudoom, Julius Caesar, sterft. Daarna wordt er jarenlang gevochten om de macht over het Romeinse Rijk. In 27 voor Christus lukt het Augustus om alleen de baas te worden over het Romeinse Rijk.

HET GEBOD VAN KEIZER AUGUSTUS

Hij denkt dat hij alles kan regelen. Hij is immers de machtigste man van de wereld? Maar hij vergeet één ding: de Heere bestuurt alle dingen. God regeert en zorgt ervoor dat mensen doen wat Hij wil. *Dat geldt ook voor jou en mij. Hij bestuurt alle dingen, ook in jouw leven. Soms ga je een weg die de Heere niet wil: dan houdt Hij je tegen. Een andere keer denk je dat je alles zelf kunt regelen, je hebt God niet nodig. Op dat moment roept God jou terug: de dingen gaan fout. God houdt je tegen. Daarom moet je altijd bidden: ‘Heere, wijs mij de weg. Leer mij naar Uw wil te handelen.’*

Augustus vraagt niet naar Gods wil. Maar toch doet hij wel wat God wil. Het gaat goed in het Romeinse Rijk. Er is geen oorlog, er is rust en vrede. Daarom is er ook welvaart: veel mensen hebben het goed. Augustus maakt nu een prachtig plan. Hij wil weten hoeveel mensen er in zijn rijk wonen. Zo weet hij hoeveel soldaten hij heeft. Hij wil ook weten hoe rijk de mensen zijn. Op die manier weet hij hoeveel belasting de mensen kunnen betalen. Daarom moeten alle mensen in zijn rijk zich laten inschrijven. Wat moet er opgeschreven worden? De naam, het beroep, de bezittingen, enz.

Het is eigenlijk een soort volkstelling. Zo krijgt Augustus een overzicht van zijn macht. Het is hem dus alleen maar te doen om zijn eigen eer. Israël ligt in die tijd in de provincie Syrië. Daar is Cyrenius stadhouder. Hij moet ervoor zorgen dat het plan van de keizer uitgevoerd wordt. Dat doet hij ook, want Cyrenius is een goede bestuurder, die veel invloed heeft in zijn provincie. Maar God gebruikt dit allemaal om Zijn plan uit te voeren. Veel mensen kunnen niet in hun eigen dorp blijven. Ze moeten op reis naar de plaats waar hun familie vroeger heeft gewoond. God heeft een wet gegeven in Israël: het land dat door Jozua verdeeld is, zal altijd in het bezit van de familie blijven. Het stuk grond zal altijd het wettig eigendom zijn van de familie.

DE REIS VAN JOZEF EN MARIA

Wat heeft dat nu met Gods plan te maken? Door het bevel van Augustus moeten Jozef en Maria op reis. Zij wonen in Nazareth. Omdat Jozef afkomstig is van de familie van David moeten ze naar Bethlehem. De Heere laat juist op dit moment de volkstelling plaatsvinden. Augustus moet meewerken om Gods plan uit te voeren.

Voor Jozef en Maria komt dit bevel niet op een fijn moment. Maria is in verwachting en nu moeten ze een lange reis maken. Wat hebben ze gedacht? Dat weten we niet: het staat niet in de Bijbel. Ze weten allebei van het plan van God: de Heere Jezus zal geboren worden. Het duurt niet lang meer. Dan zal God Zijn belofte vervullen. En... moet de Heere Jezus niet in Bethlehem geboren worden? De profeet Micha heeft dit al gezegd. God heeft het dus gezegd. Zorgt Hij er dan nu voor dat ze naar Bethlehem moeten? Wat gaat er veel in hun gedachten om.

Daar gaan ze. Waarschijnlijk is alleen Jozef verplicht om naar Bethlehem te gaan, maar Maria gaat mee. Ze gehoorzamen het bevel van de keizer. Iedereen moet immers naar de keizer luisteren? Of luisteren ze naar het bevel van God?

Veel bezittingen hebben ze niet bij zich, want we weten dat Jozef en Maria arme mensen zijn.

Ze dalen van Nazareth naar beneden, naar het oosten. Ze gaan niet direct naar het zuiden, want als ze dat doen, moeten ze door het land van de Samaritanen. Dat willen de Joden in die dagen niet. Ze lopen in de richting van de Jordaan. Ten zuiden van het meer van Galilea steken ze de Jordaan over. Aan de oostkant lopen ze verder.

Het is geen gemakkelijke reis: ze moeten ruim honderdachtig kilometer lopen. In die tijd zijn er geen fietsen, auto's of vliegtuigen. Als je wat rijker was, had je een ezel of een kameel. De meeste mensen in die dagen lopen. De reis duurt minstens vijf of zes dagen. Soms nog wel langer. Als ze in de buurt van Jericho komen, steken ze de Jordaan weer over en gaan ze naar het westen. Eerst lopen ze nog door de vlakte van de Jordaan.

Daarna gaat de weg weer omhoog. Het landschap wordt woester en bergachtiger. Het lopen wordt dus ook moeilijker, zeker voor Maria.

DE AANKOMST IN BETHLEHEM

Vanaf de weg zien ze Jeruzalem liggen: een prachtig gezicht. De tempel schittert in de zon. Nu moeten ze nog acht kilometer naar Bethlehem lopen. Dat is ongeveer twee uur lopen. De weg gaat weer iets naar beneden. Ze komen langs prachtige wijngaarden en akkers. In de verte zien ze de witte huizen van Bethlehem liggen. Een groot kasteel steekt boven de huizen uit. Dat kasteel heeft koning Herodes laten bouwen. Af en toe zien ze het water van de Dode Zee glinsteren, als een blauwe oppervlakte. Overal om hen heen zijn heuvels. Waar zullen ze aan gedacht hebben? Aan Jakob, die in Bethlehem Rachel begraven heeft? Aan Boaz en Ruth, die daar gewerkt en gewoond hebben? Aan David, die daar als herdersjongen rondgezworven heeft? Eindelijk lopen ze door de poorten van het stadje. Nu kunnen ze uitrusten. Maar wat valt dat tegen. Nergens kunnen ze een plaatsje vinden. Het is zo druk met mensen die op reis zijn. Zelfs de herberg is helemaal vol. In de wet van God staat dat de Joden gastvrij moeten zijn, maar hier merken we er niets van. Er is geen plaats voor Jozef en Maria. En dus ook geen plaats voor de Heere Jezus. *Misschien denk je: wat erg. Niemand heeft een plekje voor de Heere Jezus. Maar is er in jouw hart plaats voor de Heere Jezus? Wil jij naar Hem luisteren? Mag Hij de baas zijn in jouw leven? Of doe je liever je eigen zin? Denk je dat je kunt leven zonder Hem? Als je eerlijk bent, is er in jouw hart ook geen plaats voor de Zoon van God. Wat is dat erg!*

DE GEBORTE VAN DE HEERE JEZUS

Tenslotte vinden ze een plekje om te slapen. Sommige mensen denken dat ze een grot vinden. Duidelijk is dat het een ruimte is, die dienst doet als een stal. Er staat een kribbe, een voerbak, voor de dieren. Nee, het Kindje zal niet geboren worden in een paleis of in een prachtig huis. Er is geen aardse rijkdom te vinden. Zo wil God het. Gods beloften worden vervuld. Na een tijdje wordt het Koningskind geboren, de Heere Jezus. Het is Maria's eerste Kind, maar vooral de eniggeboren Zoon van God.

Dat is toch niet te begrijpen? Wil God Zijn Zoon afstaan voor zondaren? Verlaat de Heere Jezus de hemelse vreugde? Komt Hij op de aarde voor zondaren? De Heere Jezus is zonder zonde en komt Hij toch naar de zondige aarde? Ja, zo lief heeft God de wereld. Zo wil Hij zondaren gelukkig, zalig maken. Ken jij iets van Zijn liefde? Mag je weten dat Hij ook voor jouw zonden naar de aarde gekomen is? Maria neemt het Kindje in haar armen. Ze ziet in Hem het beloofde Kind, ook al begrijpt ze lang niet alles. Ze wikkelt Hem in doeken, soort linnen lappen.

Dat is in die tijd in Israël de gewoonte. Misschien heeft ze die doeken meegenomen uit Nazareth. Meestal leggen ze een baby in een soort hangmat, maar die is hier niet. Maria legt haar Kindje daarom in een kribbe, een voerbak die anders voor de beesten gebruikt wordt. Aan niets is te zien dat dit Kind anders is dan de andere kinderen. Toch is het zo! Hier ligt het Koningskind. Maar wie weet dat? Helemaal niemand. Hoe moet deze blijde gebeurtenis bekend worden? God Zelf stuurt een boodschap naar de aarde. Hij zorgt voor alles. Hij leidt alles. Wat Hij belooft, gebeurt altijd.

AFSLUITING

Die boodschap klinkt ook vandaag tot jou en mij. God wil ook vandaag mensen redden, zalig maken. Hij wil dat je als een zondaar tot Hem komt. Je hoeft niets mee te brengen. Goede dingen heb je niet. Je mag komen zoals je bent. Vertel Hem eerlijk al je verkeerde dingen, al je zonden. Hij wil genadig zijn. Hij zoekt het verlorene op. Kom met al je zonden naar Hem toe. Hij stuurt geen zondaar weg.

VERWERKING

- Sluit aan bij de introductie: waar wordt dit Koningskind geboren? Hoe wordt de blijde boodschap van de geboorte verteld?
- Schrijf de verschillende namen van de Heere Jezus (Christus, Heere en Jezus) op het bord en laat de kinderen de betekenis van de namen noemen: schrijf dat erbij. Ook kunt u bij de naam Christus de verschillende ambten bespreken: Profeet, Priester en Koning.
- U kunt een gesprekje houden over de plaats waar de Heere Jezus geboren is: in een stal. Welke betekenis heeft dit? Waarom wordt ons hart wel eens vergeleken met een stal?
- Tenslotte kunt u ook napraten over de reacties van de verschillende mensen op de geboorte van de Heere Jezus: Maria, Jozef, de herders, de mensen in Bethlehem. Vraag eens op wie de kinderen lijken!
- Op de site kunt u nog een extra verwerking vinden.